

Na osnovu člana 30 stav 3, člana 33 stav 5, člana 36 stav 3 i člana 41 stav 4 Zakona o organskoj proizvodnji ("Službeni list CG", broj 56/13), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o načinu i metodologiji vršenja stručne kontrole u organskoj proizvodnji*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 78/2015 od 31.12.2015. godine, a stupio je na snagu 8.1.2016.

*U ovaj pravilnik prenesena je Regulatorna Komisija (EK) br 889/2008 od 5. septembra 2008. godini o detaljnim pravilima za sprovođenje Regulative Savjeta 834/2007.

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način i metodologija vršenja stručne kontrole, sadržina godišnjeg izvještaja o sprovedenim kontrolnim aktivnostima, sadržina i obrazac sertifikata i dokumentacija koja se prilaže za utvrđivanje ekvivalentnosti sertifikata prilikom uvoza organskih proizvoda.

Zahtjev za vršenje stručne kontrole

Član 2

Kontrolni autoritet odnosno kontrolno tijelo stručnu kontrolu organske proizvodnje vrši na osnovu podnijetog zahtjeva koji sadrži:

- 1) opis proizvodne jedinice, odnosno djelatnosti;
- 2) mjere koje su sprovedene na nivou proizvodne jedinice za organsku proizvodnju;
- 3) mjere koje su preduzete za smanjivanje rizika od zagađivanja nedozvoljenim proizvodima ili supstancama u organskoj proizvodnji i sprovedenim mjerama u prostorijama za skladištenje i u svim fazama organske proizvodnje;
- 4) spisak pravnih ili fizičkih lica sa kojima je zaključen ugovor za obavljanje distribucije, skladištenja, transporta, pakovanja i prerade organskih proizvoda.

Proizvodna jedinica je zemljište, objekat, prostorija ili prostor koji se koriste za organsku proizvodnju (proizvodne parcele, pašnjaci, otvoreni prostor, stočarski objekti, ribnjaci, sistemi za akvakulturu i proizvodnju morskih trava, prostori za skladištenje bilja, biljnih proizvoda, proizvoda morskih trava, proizvoda od životinja, sirovina i svih drugih inputa značajnih za organsku proizvodnju).

Način vršenja stručne kontrole

Član 3

Stručna kontrola u organskoj proizvodnji vrši se u cilju utvrđivanja usklađenosti metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije proizvoda.

Stručna kontrola započinje od trenutka uključivanja pravnih i fizičkih lica u organsku proizvodnju (u daljem tekstu: subjekat kontrole), odnosno od trenutka zaključenja ugovora o vršenju stručne kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji.

Prije početka stručne kontrole, kontrolni autoritet odnosno kontrolno tijelo, određuje lica koja će vršiti kontrolu (u daljem tekstu: kontrolor) i obezbjeđuje dokumentaciju neophodnu za obavljanje kontrole.

Stručna kontrola obavlja se najmanje jednom godišnje fizičkim pregledom proizvodnih jedinica subjekata kontrole.

Prilikom fizičkog pregleda iz stava 4 ovog člana kontrolor uzima uzorke sa proizvodnih jedinica, radi kontrole ispunjavanja uslova organske proizvodnje.

Broj uzoraka na godišnjem nivou je najmanje 5% ukupnog broja subjekata kontrole.

Odabir subjekta kontrole za uzimanje uzoraka iz stava 6 ovog člana vrši se na osnovu procjene rizika o nepoštovanju sa pravilima organske proizvodnje.

Stručna kontrola vrši se bez prethodne najave, na osnovu procjene rizika, uzimajući u obzir rezultate prethodnih stručnih kontrola, količinu organskih proizvoda i rizik od zamjene proizvoda.

Provjera dokumentacije

Član 4

U postupku stručne kontrole vrši se provjera dokumentacije i evidencija koje vodi subjekat kontrole u skladu sa Prilogom koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U postupku stručne kontrole vrši se provjera finansijske dokumentacije radi kontrole:

- 1) dobavljača, odnosno prodavca ili izvoznika organskih proizvoda;
- 2) vrste i količine organskih proizvoda koji su isporučeni proizvodnoj jedinici, sirovina i dodataka koji su kupljeni, korišćeni uključujući i sastav hrane za životinje;
- 3) vrste i količine organskih proizvoda koji se skladište;
- 4) vrste i količine organskih proizvoda koji su stavljeni u promet, odnosno kupaca, kao i prostorija ili objekata za skladištenje;
- 5) vrste i količine kupljenih i stavljenih u promet organskih proizvoda, dobavljača, prodavca ili izvoznika;
- 6) druge dokumentacije na zahtjev kontrolnog autoriteta odnosno kontrolnog tijela.

Ukoliko subjekat kontrole u okviru poljoprivrednog gazdinstva ima i proizvodnu jedinicu koja se koristi za neorgansku proizvodnju, stručnoj kontroli podliježe i ta proizvodna jedinica, kao i sve prostorije i objekti u okviru te proizvodne jedinice uključujući i evidenciju i prateća dokumenta.

Stručna kontrola distribucije, skladištenja, transporta, pakovanja i prerade organskih proizvoda

Član 5

Ukoliko subjekat kontrole sa drugim pravnim ili fizičkim licem zaključi ugovor za obavljanje distribucije, skladištenja, transport, pakovanja i prerade organskih proizvoda stručnoj kontroli podliježu i ta lica.

Podatke o obavljenim stručnim kontrolama mogu da razmijene kontrolni autoriteti odnosno kontrolna tijela, ako stručnu kontrolu vrše različiti kontrolni autoriteti odnosno kontrolna tijela.

Stručna kontrola u organskoj biljnoj proizvodnji

Član 6

Za vršenje stručne kontrole u organskoj biljnoj proizvodnji i prilikom sakupljanja divljih biljnih vrsta iz prirodnih staništa, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, dostavlja i podatke o:

- 1) prostoriji za skladištenje, prostoriji za proizvodnju, odnosno preradu i pakovanje, prema potrebi;
- 2) parcelama, odnosno područjima sakupljanja divljih biljnih vrsta iz prirodnih staništa;
- 3) datumu obavljanja posljednjih radova na proizvodnim parcelama.

Ukoliko se vrši sakupljanje divljih biljnih vrsta iz prirodnih staništa, pored podatka iz stava 1 ovog člana, uz zahtjev se dostavlja i dokaz kojim se potvrđuje da područja sakupljanja proizvoda nijesu tretirana sredstvima koja nijesu dozvoljena za upotrebu u organskoj proizvodnji.

Stručna kontrola u organskoj proizvodnji morskih trava

Član 7

Za vršenje stručne kontrole u proizvodnji morskih trava, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, dostavlja:

- 1) podatke o kapacitetu za proizvodnju morskih trava na kopnu i u moru;
- 2) procjenu uticaja na životnu sredinu, prema potrebi;
- 3) opis sa mapom obale i dijela mora za sakupljanje, kao i oblasti kopna gdje se odvijaju ostale aktivnosti poslije sakupljanja, za divlju morskiju travu.

Stručna kontrola u organskoj stočarskoj proizvodnji

Član 8

Za vršenje stručne kontrole u organskoj stočarskoj proizvodnji, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, dostavlja i podatke o:

- 1) objektima za uzgoj životinja, otvorenim prostorima i pašnjacima;
- 2) prostorijama za skladištenje, pakovanje i preradu stočarskih proizvoda, sirovina i ulaznog repromaterijala, prema potrebi;
- 3) prostorima za skladištenje stajskog đubriva;
- 4) mjerama koje su preduzete za korišćenje đubriva;
- 5) način postupanja sa viškom đubriva.

Stručna kontrola u organskoj pčelarskoj proizvodnji

Član 9

Za vršenje stručne kontrole u organskoj pčelarskoj proizvodnji, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, uz zahtjev se dostavlja i:

- 1) mapu lokacija na kojima se u nalaze košnice u odgovarajućoj razmjeri;
- 2) dokaze da područje na kome se nalaze rojevi pčela ispunjavaju uslove koji su propisani Zakonom o organskoj proizvodnji.

Stručna kontrola u proizvodnji riba i drugih vodenih organizama

Član 10

Za vršenje stručne kontrole u proizvodnji riba i drugih vodenih organizama, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, dostavlja:

- 1) podatke o kapacitetu uzgajališta za proizvodnju riba i drugih vodenih organizama;
- 2) procenu uticaja na životnu sredinu, prema potrebi.

Stručne kontrole vrše se prije i tokom proizvodnje maksimalne biomase školjki.

Stručna kontrola prilikom prerade organskih proizvoda

Član 11

Za vršenje stručne kontrole prilikom prerade organskih proizvoda, subjekat kontrole pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, dostavlja:

- 1) podatke o objektu za prijem, preradu, pakovanje, obilježavanje i skladištenje organskih poljoprivrednih proizvoda prije i poslije postupaka kojima su podvrgnuti;
- 2) opis transporta organskih proizvoda;
- 3) odobrenje za obavljanje djelatnosti prerade datih proizvoda.

Stručnoj kontroli podliježu fizička i pravna lica koja obavljaju djelatnost distribucije, skladištenja, transporta, pakovanja prerade i stavljanje u promet organskih proizvoda.

Stručna kontrola proizvodnje hrane za životinje

Član 12

Za proizvodne jedinice na kojima se obavlja proizvodnja hrane za životinje, pored podataka iz člana 2 ovog pravilnika, subjekat kontrole dostavlja:

- 1) opis objekata za prijem, preradu i skladištenje proizvoda namijenjenih za ishranu životinja prije i poslije postupaka kojima se ti proizvodi podvrgavaju;
- 2) opis objekata za skladištenje drugih proizvoda koji se koriste u pripremi hrane za životinje;
- 3) opis objekata za skladištenje proizvoda za čišćenje i dezinfekciju;
- 4) ako je potrebno opis sastojaka hrane za životinje koju namjerava da proizvodi, vrstu ili klasu životinje kojoj je hrana za životinje namijenjena;
- 5) naziv hrane za životinje koju subjekat kontrole namjerava da proizvodi, prema potrebi;
- 6) podatke o mjerama koje treba da preduzme, sa mjerama u tehnološkim postupcima prerade.

Zapisnik i korektivne mjere

Član 13

Nakon izvršene stručne kontrole sačinjava se zapisnik o izvršenoj stručnoj kontroli nakon svake kontrole koji potpisuju kontrolori i subjekat kontrole.

Ukoliko se prilikom stručne kontrole uoči da postoje određene nepravilnosti u načinu proizvodnje organskih proizvoda, nalažu se korektivne mjere radi otklanjanja nepravilnosti.

O uočenim nepravilnostima i naloženim korektivnim mjerama sačinjava se zapisnik, koji potpisuje kontrolni autoritet odnosno kontrolno tijelo i subjekat kontrole.

Godišnji izvještaj o sprovedenim kontrolnim aktivnostima

Član 14

Godišnji izvještaj o sprovedenim kontrolnim aktivnostima sadrži:

- 1) listu subjekata kontrole i broj subjekata kontrole sa kojima je zaključen ugovor o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji;
- 2) površine po kulturama i životinje koje su u prelaznom periodu;

- 3) površine po kulturama i životinje koje su u organskom statusu;
- 4) površine sa kojih se sakupljaju samonikle biljne vrste iz prirodnih staništa;
- 5) površine livada i pašnjaka;
- 6) broj izdatih sertifikata; i
- 7) podatke o uvezenim i izvezenim proizvodima;

Sadržina sertifikata

Član 15

Za proizvode koji ispunjavaju uslove organske proizvodnje kontrolni autoritet odnosno kontrolno tijelo izdaje sertifikat, koji sadrži:

- 1) broj sertifikata;
 - 2) naziv i sjedište odnosno ime i adresu subjekta kontrole;
 - 3) djelatnost subjekta kontrole;
 - 4) naziv i sjedište kontrolnog autoriteta odnosno kontrolnog tijela;
 - 5) vrstu, asortiman i količinu proizvoda;
 - 6) vrstu proizvodnje;
 - 7) period važenja sertifikata;
 - 8) datum kontrole;
 - 9) datum i mjesto izdavanja sertifikata; i
 - 10) pečat i potpis odgovornog lica kontrolnog autoriteta odnosno kontrolnog tijela.
- Sertifikat se izdaje na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Dokumentacija koja prati uvoz organskih proizvoda

Član 16

Potvrda o ekvivalentnosti sertifikata izdaje se na zahtjev uvoznika.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke o:

- 1) prostorijama uvoznika i njegovim aktivnostima pri uvozu;
- 2) mjestu ulaska proizvoda u Crnu Goru;
- 3) objektima i prostorijama koje namjerava da koristi za skladištenje uvezenih organskih proizvoda.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana uvoznik dostavlja:

- 1) dokumentaciju na osnovu koje se može utvrditi da je proizvod proizveden u skladu sa pravilima utvrđenim Zakonom o organskoj proizvodnji;
- 2) dokaz da su proizvođači organskog proizvoda u zemlji porijekla bili podvrgnuti sistemu kontrole koji je ekvivalentan sistemu kontrole uspostavljenom Zakonom o organskoj proizvodnji;
- 3) podatke o načinu transporta organskih proizvoda.

Prestanak važenja

Član 17

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za vršenje kontrole organske poljoprivrede ("Službeni list RCG", broj 36/05) i Uputstvo o postupku izdavanja saglasnosti za angažovanje inostranog pravnog lica za kontrolu i sertifikaciju proizvoda organske poljoprivrede ("Službeni list RCG", broj 82/05 i 26/07).

Stupanje na snagu

Član 18

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-1930/15-3

Podgorica, 30. decembra 2015. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

PRILOG

EVIDENCIJE SUBJEKTA KONTROLE KOJE PODLIJEŽU STRUČNOJ KONTROLI

Evidencija stručne kontrole sadrži:

1) za biljnu proizvodnju evidenciju o:

- upotrebi đubriva (datum primjene, vrsta i količina đubriva i parcela na kojoj je upotrebljeno đubrivo);
- upotrebi sredstava za zaštitu bilja (datum primjene, vrsta proizvoda za zaštitu bilja, razlog i metoda primjene);
- repromaterijala (datum, vrsta i količina proizvoda, dokumentacija o kupovini);
- žetvi i berbi (datum, parcele, biljna vrsta i sorta i količina organskih proizvoda ili proizvoda iz prelaznog perioda);
- agrotehničkim mjerama (postupci obrade zemljišta i plodored);
- preventivnim mjerama borbe protiv bolesti štetočina i korova;
- upotrebi sjemena i sadnog materijala; i
- upotrebi proizvoda za dezinfekciju i čišćenje.

2) za proizvodnju morskih trava evidenciju o:

- vrsti, datumu i količini proizvedenih morskih trava;
- vrsti i količini korišćenog đubriva i datumu primjene.

3) za proizvodnju divljih morskih trava evidenciju o:

- obavljenim aktivnostima sakupljanja sa naznačenim područjem;
- procijenjenoj količini koja se može sakupiti po sezoni;
- izvorima mogućeg zagađenja za područja na kome se obavlja sakupljanje;
- godišnjem prinosu za svako područje (površinu morskog dna sa koga se vrši sakupljanje).

4) za proizvodnju riba i drugih vodenih organizama evidenciju o:

- porijeklu, početku prelaznog perioda za životinje iz akvakulture koje dolaze na gazdinstvo, kao i datumu dolaska;
- broju lota, starosti, težini i destinaciji životinja iz akvakulture koje napuštaju gazdinstvo;
- izgubljenim ribama;
- vrsti i količini hrane za ribe, a u slučaju šarana i srodnih vrsta i o upotrebi dodatne hrane;
- veterinarskom tretmanu, sa podacima o svrsi, datumu primjene, načinu primjene, vrsti proizvoda i periodu karence;
- mjerama prevencije bolesti, prije proizvodnje, čišćenju i kvalitetu vode.

5) za stočarsku proizvodnju evidenciju o:

- načinu uzgoja stada i jata;
- porijeklu i datumu dolaska, prelaznom periodu, identifikacionoj oznaci i veterinarskom kartonu za životinje koje dolaze na gazdinstvo;
- starosti, broju grla, težini prilikom klanja, identifikacionoj oznaci i destinaciji, za životinje koje napuštaju gazdinstvo;
- gubitku životinja i razlozima koji su doveli do toga;
- vrsti i porijeklu hrane, uključujući i dodatke hrani, proporciji različitih sastojaka u porcijama, periodima pristupa otvorenim površinama, periodima premještanja životinja (nomadsko stočarstvo) i ograničenja;
- veterinarskim intervencijama, datumu tretmana, dijagnozi, doziranju, vrsti lijekova, indikacijama aktivne farmakološke supstance koje su korišćene prilikom liječenja i veterinarskim receptima za veterinarsku njegu koji sadrže obrazloženje i period karence prije obilježavanja proizvoda i stavljanja u promet kao organskog proizvoda; i
- mjerama čišćenja, dezinfekcije objekata za životinje i upotrebi sredstava za čišćenje, dezinfekciju dezinfekciju.

6) za uzgoj pčela evidenciju evidencije o:

- ishrani pčela (vrsta i količina proizvoda, datum primjene i košnice u kojima je korišćen proizvod);
- vrsti proizvoda, aktivnoj farmakološkoj supstanci, dijagnozi, doziranju, načinu primjene, trajanju tretmana i periodu karence, kada se koriste veterinarski medicinski proizvodi;
- preduzetim mjerama prilikom vađenja, prerade i skladištenja pčelinjih proizvoda;
- zamjene satnih osnova i vrcanju meda.

7) za proizvodnju hrane za životinje u organskoj proizvodnji evidencije o:

- porijeklu;
- vrsti i količini sastojaka hrane za životinje;
- aditivima;
- prodaji i gotovim proizvodima.

OBRAZAC

Naziv, adresa i logo
kontrolnog autoriteta/kontrolnog tijela

Zaštitni znak (logo)
organske proizvodnje
Crne Gore

SERTIFIKAT

broj sertifikata:

M.P.

Potpis odgovornog lica
kontrolnog autoriteta/kontrolnog tijela